

ECO MAKE 2023
12-13 października 2023

EMPATIA | opis idei przewodniej

*zaraz dzień
jeszcze jeden
zrób co możesz.*

Czesław Miłosz, fragment wiersza „O Aniołach”

Głowy i serca mamy napełnione niepokojem i trudno odpowiedzialnie wskazać, co jest na to remedium. Chyba wszyscy czujemy się niepewnie.

Towarzyszący nam strach dotyczy całości otaczającego nas świata – ludzi i przyrody. I co gorsza, lęk, który nam towarzyszy jest racjonalny i uzasadniony. Mało tego, przez to, że się boimy, widzimy więcej i ostrzej – przez co strach jeszcze bardziej się wzmacnia.

Jak możemy sobie z tym poradzić? Czy strach da się przezwyciężyć? Kluczem do poradzenia sobie z lękiem wydaje się kilka pojęć, które nie usuną strachu, ale pomogą w zdobyciu przekonania, że mamy pewną sprawczość, że cokolwiek możemy.

Więc po pierwsze uważność i obserwacja. Uważne pochylenie się nad problemami innych, wiążące się nie tylko z koniecznością skupienia uwagi, ale również z poświęceniem odpowiedniej ilości czasu.

Po drugie czułość. To uczucie, o istnieniu którego przypomniała światu Olga Tokarczuk, łączy uważność i skupienie z życzliwością.

Trzecie to współodczuwanie. Nakierowane na innych dostrzeżenie ich problemów, ograniczeń, historii, głosu i emocji. Otworzenie się na ich potrzeby i pragnienia.

Relacje – każde współdziałanie i współodczuwanie wiąże się z koniecznością istnienia choćby chwilowej wspólnoty, a więc relacji. A każda relacja to z kolei konieczność komunikacji – dobrej, nastawionej na przekaz i zrozumienie.

I na końcu wyobraźnia – wydaje się nieodłącznie związana z współodczuwaniem i umiejętnością skupienia się na potrzebach innych, bo bez niej trudno odgadnąć, co czują i czego potrzebują.

Wszystkie te pojęcia łączą się w jedno w hasło EMPATIA. I dlatego właśnie empatią postanowiliśmy się kierować w tegorocznej edycji festiwalu Eco Make.

Chcielibyśmy rozmawiać i działać pod hasłem empatii, podjąć dyskusję o empatycznym projektowaniu, działaniu w sztuce i twórczości. Dostrzegamy problemy świata i społeczeństwa, chcemy więc zastanowić się, czy wrażliwość i empatyczna postawa może pomóc w ich rozwiązaniu. Jako artyści i projektanci widzimy bardzo ostro i wyraźnie, ale zamiast ulegać przerażeniu niosącemu za sobą zniechęcenie i apatię, pragniemy małymi krokami, w sposób ciągły, działać. A przy tym wiemy, jak ważne jest zachowanie równowagi, uważne i czułe przyjrzenie się sobie samemu. Bez tego bowiem empatia może stać się destrukcyjna dla nas samych.

Rada programowa konferencji Eco Make

dr Anna Wrzesień

Marta Pokorska-Jurek

dr hab. Olga Podfilipska-Krysińska, prof. uczelni